

до економічної оцінки вугільного терикону, як техногенного родовища. Ці підходи спрямовані на підвищення інвестиційної привабливості проектів видобування корисних копалин з вугільних відходів, яке може бути визначальним фактором у фінансовому забезпеченні екологічних та соціальних потреб регіону.

МАРКЕТИНГ ТА МЕНЕДЖМЕНТ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Афанасьєв Є.В.

д.е.н, професор

Афанасьєв І.Є.

к.е.н.

Арутюнян А.Р.

к.т.н, доцент

Криворізький національний університет

Сформовані в Україні у результаті світових ринкових трансформацій економічні умови спонукають залізородні гірничо-збагачувальні й інші підприємства з переробки мінеральних корисних копалин (фірми, акціонерні компанії і т. ін.) до забезпечення максимально можливого рівня експорту своєї продукції [1]. При цьому, слабкою стороною експорту, що забезпечується мінерально-сировинною базою національного господарства є низький рівень переробки залізних руд у кінцеву, конкурентоспроможну продукцію металургії як для внутрішнього, так світового ринку [2; 3, с. 306-311]. Наслідком зазначеного є втрата національним господарством значної частини валютних надходжень у державну казну від зовнішньоекономічної діяльності.

До основних причин зниження виробництва та реалізації залізородної продукції національного господарства на сьогодні, в першу чергу є: виснаження родовищ, унаслідок чого деякі з них стали нерентабельними для подальшої розробки; нестача енергоресурсів; недостатні інвестиційні можливості для модернізації застарілих або впровадження нових енергозберігаючих технологій; підвищення вимог щодо охорони навколишнього середовища тощо. Внаслідок несприятливого впливу зазначених й інших чинників можна прогнозувати подальші обвали експорту підприємств залізородної галузі добувної промисловості України. Проте, слід зазначити, що однією з основних складових експорту національного господарства є

чорні метали і руди. При цьому, в імпорті України, в основному, на виробництво мінерально-сировинної продукції припадає значна доля паливно-енергетичних ресурсів і, як на нашу думку, що стосується використання національних енергоресурсів, у зв'язку зі слабо розвинутими технологіями їх переробки, імпорт, може бути притаманний ще тривалий час у структурі виробничих процесів гірничо-збагачувальних підприємств.

У цьому зв'язку, як на нашу думку, ще не достатньо приділяється уваги дослідженню процесів формування та вдосконалення інвестиційно-інноваційного розвитку залізрудних підприємств, коли не враховуються такі ключові маркетингові аспекти, як поглиблення товарної спеціалізації щодо оновлення виробництва в контексті підвищення якості та конкурентоспроможності продукції, потенціал збуту, імідж підприємства на галузевому рівні та світових ринках, експортні можливості тощо.

Враховуючи сучасні тенденції розвитку міжнародних економічних взаємовідносин на світовому ринку залізрудної продукції оцінювати становище і динаміку економічної системи окремих підприємств залізрудної галузі, управляти, приймати рішення у їх фінансово-економічній сфері доводиться за умов невизначеності, конфлікту, дії дестабілізуючих чинників та зумовленого ними ризику. При цьому, щодо подальшого розвитку методології маркетингу та менеджменту інвестиційно-інноваційних проектів у контексті стратегії просування продукції залізрудних підприємств, на нашу думку, необхідно в комплексі розглядати дві групи показників оцінки інвестиційно-інноваційного проекту:

1. Ключові показники інвестиційно-інноваційного проекту: чистий дисконтований дохід (NPV); внутрішня норма дохідності (IRR); потреба в додатковому фінансуванні (зокрема, бюджетному); індекси дохідності витрат та інвестицій (KP); строк окупності інноваційного проекту (PBP).

2. Показники оперативно-стратегічного моніторингу інвестиційно-інноваційного проекту: оцінка беззбитковості (P_B); маржинальний дохід (MR); запас фінансової міцності ($ЗФМ$); операційний важіль (OL).

На першому етапі до розгляду приймаються значення ключових показників інвестиційно-інноваційного проекту. За умови отримання негативного значення хоча б одного з показників першої групи – проект відхиляється. Для випадку, коли отримано позитивні значення всіх ключових показників інвестиційно-інноваційного проекту наступним етапом здійснюється оцінка показників оперативно-стратегічного моніторингу реалізації проекту з урахуванням можливих коливань ціни та постійних і змінних витрат. За умови прийнятних значень показників оперативно-стратегічного моніторингу реалізації інвестиційно-інноваційного проекту

надається його узагальнена оцінка.

При цьому, процес управління інвестиційно-інноваційними проектами у контексті стратегії просування продукції залізорудних підприємств необхідно здійснювати на основі комплексної оцінки його ключових показників і оперативно-стратегічного моніторингу запасу фінансової міцності та величини операційного важеля, як показника рівнем підприємницького ризику.

Зазначене пояснюється тим, що запас фінансової міцності є одним із показників, які підприємство повинно враховувати при формуванні своєї стратегії, а величина операційного важеля характеризує рівень підприємницького ризику.

Список використаних джерел

1. Загальнодержавна програма розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року. – Затверджено Законом України від 21 квітня 2011 року N 3268-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3268-17>. – Назва з екрану. – (Дата звернення: 15.04.2017).

2. Афанасьєв Є.В. Стратегічні напрямки гірничо-металургійного комплексу щодо вирішення завдань загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України / Є.В. Афанасьєв, В.Я. Нусінов. // Ефективна економіка. – 2013. – № 5. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_5_63, вільний. – Назва з екрану. – (Дата звернення: 15.04.2017).

3. Варава Л.М. Визначення перспективних ринків збуту та стратегії поведінки на них залізорудних гірничо-збагачувальних підприємств з використанням матриці «привабливість – конкурентоспроможність» / В.В. Подсєвак, І.Г. Єлізаров // Вісник Криворізького технічного університету. Збірник наукових праць. – 2011. – Вип. 27. – С. 306-311.

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ

Томарева-Патлахова В.В.

д.е.н., доцент

Класичний приватний університет, м. Запоріжжя

Проблема диференціації соціально-економічного розвитку регіонів України постала при реформуванні економіки країни. Вирішення регіона-